

Sygn. akt II C 68/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2019 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach II Wydział Cywilny Ośrodek (...) w R.

w składzie:

Przewodniczący SSO Katarzyna Banko

Protokolant Izabela Kucza

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2019 roku w R. (...)

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko R. Ł., T. Ż., S. S. (1), M. P. – S.

przy udziale interwenienta ubocznego Prokuratury Okręgowej w Gliwicach reprezentowanej przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powoda J. S. kosztami procesu;
3. przyznaje adwokatowi B. P. od Skarbu Państwa – Sądowi Okręgowemu w Gliwicach kwotę 12.300,00 (dwanaście tysięcy trzysta) złotych, w tym podatek VAT w kwocie 2.300,00 (dwa tysiące trzysta) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi przez adwokata ustanowionego z urzędu.

SSO Katarzyna Banko

Sygn. akt II C 68/18

UZASADNIENIE

Powód J. S. domagał się zasądzenia od pozwanych R. Ł., M. S., T. Ż., S. S. (1) solidarnie na rzecz powoda kwoty 5.000.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 czerwca 1995r. tytułem zadośćuczynienia za naprawienie szkody w związku z wydaniem przez pozwanych decyzji procesowych w sprawach, w których powód złożył zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa względnie też z kierowaniem do powoda pism informacyjnych.

Pełnomocnik powoda z urzędu w piśmie procesowym z dnia 15 października 2018r. (k. 161) wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej powodowi z urzędu, które nie zostały uiszczone ani w całości, ani w części.

Pozwani R. Ł., M. S., T. Ż., S. S. (1) wnieśli o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwani podnieśli brak legitymacji biernej podając, że w postępowania karnych podejmowali czynności procesowe w ramach przysługujących im kompetencji jako funkcjonariusze publiczni.

Po stronie pozwanych interwencję uboczną zgłosił Skarb Państwa – Prokuratura Okręgowa w Gliwicach wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz interwenienta ubocznego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prokuraturę Okręgową w Gliwicach kosztów postępowania, w tym na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił, co następuje:

W Prokuraturze Rejonowej w R. (...) na skutek zawiadomień powoda J. S. o popełnieniu przestępstw pozwani jako prokuratorzy prowadzili następujące postępowania:

1. prokurator M. S.:

- sprawę o sygnaturze 1 Ds. 2222/07, w której odmówiono wszczęcia postępowania w sprawie sfalszowania opinii na szkodę J. S.; akta brakowano w dniu 11 marca 2015r.,

- sprawę o sygnaturze 1 Ds. 716/08, w której odmówiono wszczęcia postępowania w sprawie sfalszowania opinii na szkodę J. S.; akta brakowano w dniu 11 marca 2015r.,

2. prokurator R. Ł.:

- sprawę o sygnaturze 2 Ds. 59/09, w której odmówiono wszczęcia postępowania w sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy K. Ż. na szkodę J. S.; akta brakowano w dniu 04 marca 2016r.,

- sprawę o sygnaturze 2 Ds. 520/08, w której odmówiono wszczęcia postępowania w sprawie sfalszowania dokumentów przez funkcjonariuszy K. Ż. na szkodę J. S.; akta brakowano w dniu 04 marca 2016r.,

- sprawę o sygnaturze 2 Ds. 543/10, w której odmówiono wszczęcia postępowania w sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy K. Ż. na szkodę J. S.; akta brakowano w dniu 29 marca 2017r.,

- sprawę o sygnaturze PR 2 Ds. 937.17, w której odmówiono wszczęcia postępowania w sprawie nie dopełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy K. Ż. oraz sfalszowania dokumentów przez lekarza na szkodę J. S.;

3. prokurator S. S. (1) prowadził postępowanie w sprawie PR 2 Ds.58.2016

4. prokurator T. Ż. nie prowadził postępowań w sprawach z doniesienia powoda J. S., natomiast w sprawach PR 2 Ds. 937.17 oraz PR 2 Ds.58.2016

rozpoznawał kolejne wnioski powoda w trybie § 256 regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

dowód: pismo Prokuratury Rejonowej w R. (...) z dnia 19 października 2018r. k. 187, pismo Prokuratora Prokuratury Rejonowej w R. (...) z dnia 04 grudnia 2017r. k. 31

Prokurator Prokuratury Rejonowej w R. (...) M. S. postanowieniem z dnia 31 października 2007r. wydanym w sprawie 1 Ds. 2222/07 odmówiła wszczęcia śledztwa w sprawie poświadczenia nieprawdy przez lekarzy B. K. i M. M. w opiniach sądowo – psychiatrycznych. W uzasadnieniu powyższego postanowienia podano, że Prokuratura Rejonowa w R. (...) prowadziła czynności sprawdzające w sprawie z zawiadomienia J. S. dotyczące poświadczenia nieprawdy przez lekarza B. K. w opinii sądowo – psychiatrycznej wydanej w sprawie 2 Ds. 134/97. Nadto ustalono, że Prokuratura Rejonowa w R. (...) uprzednio nadzorowała już kilka postępowań z zawiadomienia J. S. dotyczących poświadczenia nieprawdy przez B. K. o sygnaturach 1 Ds. 3368/04, 1 Ds. 3154/05, 1 Ds.3478/06, 1 Ds. 2132/07, które były już prawomocnie zakończone. Ponieważ w sprawie tej zapadły już prawomocne decyzje kończące postępowanie, zachodziła przesłanka uniemożliwiająca prowadzenie postępowania z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Dlatego też w tym zakresie odmówiono wszczęcia śledztwa. Nadto w swoim zawiadomieniu z dnia 09 sierpnia 2007r. J. S. podnosił, że opinia sądowo – psychiatryczna

została także sfalszowana w sprawie 2 Ds. 105/95. Powyższą sprawę nadzorował Ośrodek (...) Prokuratury Rejonowej w R. (...) z siedzibą w Ż.. Z treści pisma Prokuratury Rejonowej w Ż. (...) z dnia 19 października 2007r. wynikało, iż sprawa 2 Ds. 105/95 nie dotyczyła J. S., lecz innych osób. Dlatego też w tym zakresie postanowiono odmówić wszczęcia śledztwa w oparciu o art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. W zawiadomieniu z dnia 09 sierpnia 2007r. powód J. S. podał także, iż doszło do sfalszowania opinii przez M. M.. Jak wynika z opinii wydanej przez w/w psychiatrę w dniu 08 marca 2005r. biegła M. M. podała, że J. S. uległ wypadkowi w kopalni w 1979r. Tak więc zeznania J. S. jakoby psychiatra miał podać, iż wypadek ten miał miejsce w 1989r. całkowicie mijają się z prawdą. Dlatego też w tym zakresie także postanowiono odmówić wszczęcia śledztwa w oparciu o art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.

dowód: postanowienie z dnia 31 października 2007r. sygn. akt 1 Ds. 2222/07 k. 29

W dniu 15 stycznia 2016r. do Prokuratury Rejonowej w R. (...) wpłynęło z Sądu Rejonowego w R. (...) pismo stanowiące zawiadomienie powoda J. S. dotyczące popełnionego na jego szkodę przestępstwa uszkodzenia ciała dokonanego przez funkcjonariusza Policji, które miało mieć miejsce w kwietniu 1995r. w Ż.. Tożsame zawiadomienie, które wpłynęło w dniu 20 stycznia 2016r. J. S. wysłał bezpośrednio do Prokuratury Rejonowej w R. (...). W treści pisemnego zawiadomienia powód J. S. wskazał, iż w kwietniu 1995r. zgłosił się na posterunek Policji w Ż. na Osiedlu (...) celem uzyskania pomocy, gdyż jak stwierdził, K. B. (1) wyzywał go w obecności wielu dzieci, że idzie wariat. To zdarzenie zawiadamiający zgłosił na w/w posterunku gdzie obecni tam funkcjonariusze Policji, a to P. W. oraz D. K. odmówili mu pomocy i kazali przyjść następnego dnia. Z zawiadomienia powoda wynika, że po tych słowach z posterunku wybiegł P. W. i w biegu kopnął powoda w udo lewej nogi poniżej pasa tworząc krwiaka o wymiarach 10 na 10 cm. Nadto zawiadomienia powoda wynikało, że lekarz B. K. w 1995r. sfalszował kartę informacyjną leczenia szpitalnego. Postępowanie sprawdzające w sprawie o sygnaturze akt PR 2 Ds. 58.2016r. było prowadzone w kierunku przestępstw z art. 157 § 1 k.k. oraz art. 270 § 1 k.k. Oba przestępstwa zagrożone są karą pozbawienia wolności do 10 lat, zatem przedawnienie tych czynów obecnie upływa po okresie 15 lat, jednakże przepis wprowadzający taki okres przedawnienia dla tego rodzaju przestępstw został wprowadzony dopiero w dniu 03 sierpnia 2005r., zaś wcześniej wynosił 10 lat. Zdarzenia, wskazane przez powoda miały miejsce w 1995r. W związku z powyższym postanowieniem z dnia 04 marca 2016r. prokurator S. S. (1) odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie zdarzenia mającego mieć miejsce w kwietniu 1995r. w Ż. polegającego na kopnięciu J. S. w lewe udo przez funkcjonariusza Policji P. W., tj. o czyn z art. 157 § 1 k.k. oraz w sprawie mającego miejsce w bliżej nieustalonym dniu 1995r. w R. podrobienia dokumentu w postaci karty informacyjnej leczenia szpitalnego J. S. w celu użycia go za autentyczny, tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k. z uwagi na przedawnienia karalności czynu, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. Powód J. S. zaskarżył postanowienie z dnia 04 marca 2016r., jednakże Sąd Rejonowy w R. (...) postanowieniem z dnia 13 września 2016r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt IX Kp 238/16 utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. W powyższej sprawie pozwany T. Ż. rozpoznawał kolejne wnioski powoda w trybie § 256 regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

dowód: dokumenty zawarte w aktach sprawy Prokuratury Rejonowej w R. (...) sygn. akt PR 2 Ds. 58.2016, w szczególności postanowienie z dnia 04 marca 2016r., postanowienie Sądu Rejonowego w R. (...) z dnia 13 września 2016r., pismo z dnia 8 listopada 2016r. (k. 69), pismo z dnia 04 grudnia 2017r. (k. 134), pismo z dnia 02 stycznia 2018r. (k. 154), pismo z dnia 22 stycznia 2018r. (k. 284), przesłuchanie powoda – zapis audio – video przebiegu rozprawy z dnia 29 stycznia 2019r. k. 219

Prokuratura Rejonowa w R. (...) otrzymała zawiadomienie J. S. z dnia 24 lipca 2017r., skierowane pierwotnie do Prokuratury Krajowej w W., a następnie przekazane zgodnie z właściwością do Prokuratury Rejonowej w R. (...). W zawiadomieniu J. S. podniósł, o możliwości popełnienia przestępstwa przekroczenia uprawnień służbowych przez funkcjonariusza publicznego Ordynatora Oddziału IX Szpitalnego Psychiatrycznego w R. B. K., poprzez sfalszowanie karty informacyjnej leczenia szpitalnego, w okresie od 23 maja 1995r. do 06 czerwca 1995r. oraz w związku z prowadzeniem obserwacji sądowo – psychiatrycznej dla Prokuratury Rejonowej w R. (...) w sprawie 2 Ds. 105/95. J. S. w piśmie z dnia 10 lipca 2017r., również skierowanym pierwotnie do Prokuratury Krajowej w W., a następnie przekazanym zgodnie z właściwością do Prokuratury Rejonowej w R. (...), zawiadomił o popełnieniu przestępstwa znieważenia, którego dopuścić się miał K. B. (1) w dniu 07 listopada 1995r. w Ż.. W tym samym dniu miało dojść

do przestępstwa niedopełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy K. w Ż. w osobie P. W. i D. K., którzy nie podjęli interwencji w związku z powyższym zdarzeniem, a nadto P. W. miał naruszyć nietykalność cielesną J. S.. Po dokonaniu analizy zawiadomienia oraz po zapoznaniu się z aktami sprawy 2 ds. 58.2016 ustalono, że zdarzenia o jakich zawiadamia J. S. miały zostać popełnione w 1995r. w związku z powyższym Prokurator Prokuratury Rejonowej w R. (...) R. Ł. postanowieniem z dnia 15 września 2017r. wydanym w sprawie PR 2 Ds. 937.2017 odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie popełnienia przestępstwa przekroczenia uprawnień służbowych przez funkcjonariusza publicznego Ordynatora Oddziału IX Szpitalnego Psychiatrycznego w R. B. K., poprzez sfałszowanie karty informacyjnej leczenia szpitalnego, w okresie od 23 maja 1995r. do 06 czerwca 1995r. oraz w związku z prowadzeniem obserwacji sądowo – psychiatrycznej dla Prokuratury Rejonowej w R. (...) w sprawie 2 Ds. 105/95, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. oraz przestępstwa znieważenia, którego dopuścić się miał K. B. (1) w dniu 07 listopada 1995r. w Ż. i przestępstwa niedopełnienia obowiązków służbowych przez funkcjonariuszy K. w Ż. w osobie P. W. i D. K., którzy nie podjęli interwencji w związku z powyższym zdarzeniem, a nadto P. W. miał naruszyć nietykalność cielesną J. S., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. z uwagi na przedawnienie karalności czynu, tj. na zasadzie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. Powód J. S. zaskarżył powyższe postanowienie w następstwie czego Sąd Rejonowy w R. (...) postanowieniem z dnia 28 czerwca 2018r. wydanym w sprawie III Kp 589/17 utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie z dnia 15 września 2017r. sygn. akt PR 2 Ds. 937.2017. W powyższej sprawie pozwany T. Ż. rozpoznawał kolejne wnioski powoda w trybie § 256 regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

dowód: dokumenty zawarte w aktach Prokuratury Rejonowej w R. (...) sygn. akt PR 2 Ds. 937.2017, w szczególności postanowienia z dnia 15 września 2017r., postanowienie z dnia 28 czerwca 2018r. (k. 259), pismo z dnia 03 sierpnia 2018r. (k. 266 akt PR 2 Ds. 937.2017), pismo z dnia 16 sierpnia 2018r. (k.369 akt PR 2 Ds. 937.2017), pismo z dnia 24 września 2018r. (k. 416 akt PR 2 Ds. 937.2017)

Powyższe okoliczności faktyczne Sąd ustalił w oparciu o wskazane dowody. Dokumenty były w pełni wiarygodne, albowiem zostały sporządzone przez uprawnione podmioty, zaś ich wiarygodność nie była podważana. Przesłuchanie stron ograniczone do przesłuchania powoda uzupełniło zebrany materiał dowodowy. Sąd oddalił wnioski dowodowe powoda o przesłuchanie świadków K. B. (2), P. W., D. K. i J. A. oraz wnioski o przeprowadzenie dowodów z opinii biegłych sądowych z zakresu psychologii, psychiatrii, ortopedii, kadr i plac, gdyż uznał przeprowadzenie powyższych dowodów za zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy. Okoliczności, o których mieliby zeznawać świadkowie wynikają z treści dokumentów zgromadzonych w toku postępowania. Natomiast przeprowadzenie dowodów z opinii biegłych sądowych, wobec braku przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanych, było niecelowe i spowodowałoby jedynie niepotrzebne przedłużenie postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

W ustalonym stanie faktycznym roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód upatruje zasadności swoich roszczeń o zadośćuczynienie pieniężne i naprawienie szkody w tym, że pozwani – wydając wskazane wyżej decyzje procesowe lub kierując do powoda pisma informacyjne – nie podjęli trudu powiązania wskazanych przez powoda spraw oraz ich kompleksowego rozpoznania.

Pozwany R. Ł. wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa z dnia 15 września 2017r. w sprawie PR 2 Ds. 937.2017. Pozwany T. Ż. skierował do powoda pismo z dnia 04 grudnia 2017r. wydane w związku z rozpoznaniem kolejnego wniosku powoda o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie o sygnaturze akt PR 2 Ds. 58.2016, w którym wydano prawomocne postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia. Z kolei M. S. wydała postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa z dnia 31 października 2017r. sygn. akt 1 Ds. 2222/07 oraz skierowała do powoda pismo informujące z dnia 03 lutego 2009r. sygn. akt 1 Ds. 716/08. Prokurator S. S. (1) postanowieniem z dnia 04 marca 2016r. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie PR 2 Ds. 58.2016.

Stosownie do art. 6 k.c. obowiązek udowodnienia określonych faktów spoczywa na tym, kto wywodzi z nich skutki prawne. Procesowym odpowiednikiem tego przepisu jest art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Regulacja zawarta w zdaniu drugim

tego przepisu umożliwiła wprawdzie dopuszczenie przez sąd dowodu niezgłoszonego przez stronę, jednakże ma ona charakter wyjątkowy i nie może być stosowana z oderwaniem od zasady kontrydiktoryjności i równości stron w procesie. Regułą bowiem jest, że inicjatywa dowodowa należy do stron i sąd nie jest uprawniony do wyręczenia ich w tym zakresie, albowiem w przeciwnym razie przyjąłby rolę ich pełnomocnika. Dopuszczenie dowodu z urzędu winno nastąpić jedynie wówczas, gdy taka potrzeba jest szczególnie uzasadniona lub oczywista i to tylko pod warunkiem, że sąd ma wiedzę o istnieniu danego dowodu. Z prawem dopuszczenia dowodu z urzędu nie wiąże się obowiązek poszukiwania dowodów przez sąd. Takie działanie sądu musiałoby zostać potraktowane jako naruszenie zasady równości stron (por. uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2000 r., III CZP 4/00, OSNC 2000/11/195).

Zgodnie z art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Z analizy tego przepisu wynika, iż do przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej należy zaliczyć bezprawne i zawinione działania sprawcy szkody, zaistnienie szkody w postaci poniesionych strat względnie utraconych korzyści oraz związku przyczynowo skutkowego pomiędzy działaniami sprawcy szkody a zaistniałą szkodą. W ocenie Sądu ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż w niniejszej sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych w art. 415 k.c. przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej. Powód nie wykazał w sposób przekonujący, iż na skutek wydania przez pozwanych postanowień o odmowie wszczęcia śledztwa poniósł jakąkolwiek szkodę lub krzywdę. Powód ograniczył się jedynie do wskazania w końcowej części pozwu, iż wnosi o zasądzenie od pozwanych zadośćuczynienia pieniężnego, naprawienia szkody. Powód nie określa zatem, jakiego rodzaju szkodę majątkową poniósł, nie wskazuje również, na czym konkretnie miałyby polegać jego krzywdy. Bezspornym w sprawie było, że pozwani pełnią funkcję prokuratorów rejonowych. Wykonywane czynności przez pozwanych były wykonywaniem obowiązków wynikających z pełnionej funkcji. Przedmiotowe decyzje procesowe oraz pisma informacyjne były sporządzone przez pozwanych w związku z ich pracą jako prokuratorów i na podstawie przyznanych im ustawowo kompetencji. Skoro powód wywodzi swoje roszczenia z działań władczych pozwanych podejmowanych w toku postępowań karnych, przy sprawowaniu przez nich władzy publicznej, to pozwani nie są legitymowani biernie w rozpoznawanej przez nich sprawie, gdyż odpowiedzialność za niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi wyłącznie Skarb Państwa na podstawie art. 417 § 1 k.c.

Odpowiedzialność deliktowa Skarbu Państwa, oparta na art. 417 k.c., powstaje wówczas, gdy spełnione są łącznie jej trzy ustawowe przesłanki: bezprawność działania lub zaniechania sprawcy, szkoda oraz normalny związek przyczynowy między bezprawnym zachowaniem sprawcy a szkodą. W sferze odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za niezgodne z prawem działanie władzy publicznej, przesłanka bezprawności oznacza naruszenie przez władzę publiczną przepisów prawa, przy czym nie każde naruszenie prawa będzie stanowiło podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej, ale jedynie takie, które stanowiło warunek konieczny powstania szkody i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., III CSK 243/09, Lex nr 852665 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 września 2012 r., I ACa 724/12, Lex nr 1223203).

Kwestia wydania lub niewydania przez pozwanych decyzji procesowych o określonej treści mogłaby być przedmiotem analizy pod kątem zaistnienia bezprawności odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanych. Zachowanie niezgodne z prawem to zachowanie sprzeczne z porządkiem prawnym, polegające na sprzeczności między zakresem kompetencji organu, sposobem jego postępowania i treścią rozstrzygnięcia wynikającymi z wzorca ustawowego, a jego działaniem rzeczywistym. Przesłanka niezgodności z prawem musi być rozumiana w sposób właściwy dla prawa cywilnego, tj. jako sprzeczność działania lub zaniechania z porządkiem prawnym sensu largo, co wyklucza możliwość jakiegokolwiek dyferencjacji skali czy stopnia bezprawności zachowania. Bezprawność działania oznacza naruszenie przez władzę publiczną przepisów prawa, ale jedynie takie naruszenie, które stanowiło warunek konieczny do powstania szkody i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2012 r. IV CSK 406/11 LEX nr 1169347) Powód twierdził, że „pozwani w toku podejmowanych czynności nie realizowali obowiązków w zakresie ścigania przestępstw na szkodę J. S.”, które miały zostać popełnione w 1995r. Zauważyć jednak należy, że większość decyzji procesowych o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego podejmowanych przez pozwanych wynikała z faktu, iż w chwili złożenia przez

powoda zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa doszło już do przedawnienia karalności wskazanych przez niego czynów, które stanowi obligatoryjną przesłankę odmowy wszczęcia lub umorzenia postępowania karnego, a co wynika z treści art. 17§ 1 pkt 6 k.p.k. Zatem wszelkie decyzje procesowe pozwanych były podejmowane na podstawie i w granicach przepisów prawa, w zakresie posiadanych przez pozwanych uprawnień i kompetencji i tym samym decyzje te nie mogą być uznane za bezprawne. Z tych przeto przyczyn powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Dodać także należy, że powód nie sprecyzował jakiego rodzaju szkodę majątkową poniósł, nie wskazał również, na czym konkretnie miałyby polegać jego krzywdy. Co prawda na powód wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych sądowych z zakresu psychologii, psychiatrii, ortopedii oraz kadr i płac, które to wnioski dowodowe Sąd oddalił, jednakże wnioski te były nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż kwestia skutków majątkowych i niemajątkowych zdarzeń z 1995r. nie ma jakiegokolwiek znaczenia dla oceny odpowiedzialności pozwanych z tytułu decyzji procesowych podejmowanych na skutek zawiadomień powoda, bowiem ewentualne skutki tych zdarzeń nastąpiły niemal 20 lat przed podjęciem decyzji procesowych przez pozwanych.

Podzielić również należy stanowisko interwenienta ubocznego, iż błędne jest twierdzenie powoda, że decyzje pozwanych „bezpośrednio uniemożliwiły mu dochodzenie odszkodowań i zadośćuczynienia od sprawców przestępstw”, gdyż dla przypisania odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody z tytułu czynu niedozwolonego realizującego znamiona czynu zabronionego pod groźbą kary nie jest potrzebne uprzednie stwierdzenie w drodze postępowania karnego, że dany czyn stanowił np. przestępstwo.

Z tych przeto względów powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Regulacja art. 102 k.p.c. stanowi wyjątek od wynikającej z treści art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności stron za wynik procesu, zgodnie z którą powód zobowiązany byłby do zwrotu kosztów procesu poniesionych przez pozwanych i interwenienta ubocznego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko, że kwestia zastosowania art. 102 k.p.c. pozostawiona jest sądowi orzekającemu, z odwołaniem się do jego kompetencji, bezstronności, doświadczenia i poczucia sprawiedliwości. Ocena w tym zakresie ma charakter dyskrecjonalny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowany własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności i może być podważona przez sąd wyższej instancji jedynie wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2012 r., sygn. akt I CZ 66/12, nie publ.). Nie ulega wątpliwości, że do wypadków szczególnie uzasadnionych należą okoliczności zarówno związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zalicza się np. charakter żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, do drugich sytuację majątkową i życiową strony. Oczywistym jest przy tym, że dla zastosowania omawianej normy nie jest wystarczające powołanie się jedynie na ostatnią z tych okoliczności, nawet jeżeli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2012 r., sygn. akt I CZ 34/12 nie publ.). W ocenie Sądu w rozpoznawanej sprawie zaistniały okoliczności uzasadniające przyjęcie, że wystąpił szczególnie uzasadniony przypadek pozwalający na odstąpienie od obciążenia powoda kosztami procesu. Powód co prawda dysponuje stałym dochodem, jednak niezbyt wysokim. Okoliczności z tym związane stanowiły podstawę wydania rozstrzygnięcia w zakresie zwolnienia go od kosztów sądowych. Niezależnie od tego Sąd uwzględnił sytuację zdrowotną i rodzinną powoda, który przez wiele lat przebywał w szpitalach psychiatrycznych na detencji sądowej, ostatnio w Szpitalu (...) w C., gdzie przez dłuższy czas nie można było uzyskać poprawy stanu psychicznego (k. 167 – 168). Z uwagi na stan zdrowia powód wnosząc pozew mógł działać w przekonaniu, że jego roszczenia są zasadne. Z tych przeto względów Sąd nie obciążył powoda kosztami procesu.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu rozstrzygnięto na podstawie § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. § 6 pkt 7, § 19 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.

U. 2016.1714 z późniejszymi zmianami), zasądzając od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gliwicach na rzecz adwokata B. P. kwotę 10.000,00 zł podwyższoną o należną stawkę podatku VAT.

R., dnia 04 marca 2019r.

SSO Katarzyna Banko